

PERSBERICHT

Hasselt, 16 oktober 2009

POL oktober 2009: -13,8

**Limburgse ondernemers bevestigen
dat dieptepunt van de crisis werd bereikt**

Korte opflakking of effectieve verbetering?

Minste negativisme bij groothandel

Productie incasseert nog steeds meeste klappen van de crisis

Ieder kwartaal peilen VKW Limburg en UNIZO-Limburg naar de economische gang van zaken in de Limburgse bedrijven. De resultaten van deze bevraging worden verwerkt tot een globaal cijfer: de Polsslag Ondernemend Limburg of kortweg POL.

De POL geeft in oktober 2009 een score aan van -13,8. Dit is een belangrijke verbetering tov het vorige kwartaal (-25,2). Deze cijfers lijken dan ook te bevestigen dat de Limburgse bedrijven steeds minder pessimistisch gestemd zijn. De goede evolutie in de POL wordt vooral veroorzaakt door een gestegen marktvraag. De vraag is uiteraard of deze wending zich nu zal doorzetten.

Een analyse op basis van sectoren leert ons dat vooral de groothandel het beter doet en ook het minst negatief gestemd is naar de toekomst. De productie blijft daarentegen nog steeds achteraan hinken en lijkt dan ook nog het meeste de gevolgen van de crisis te ervaren. Net zoals bij de vorige bevraging zijn ook weer de kleinste bedrijven (minder dan 5 werknemers) het meest positief gestemd.

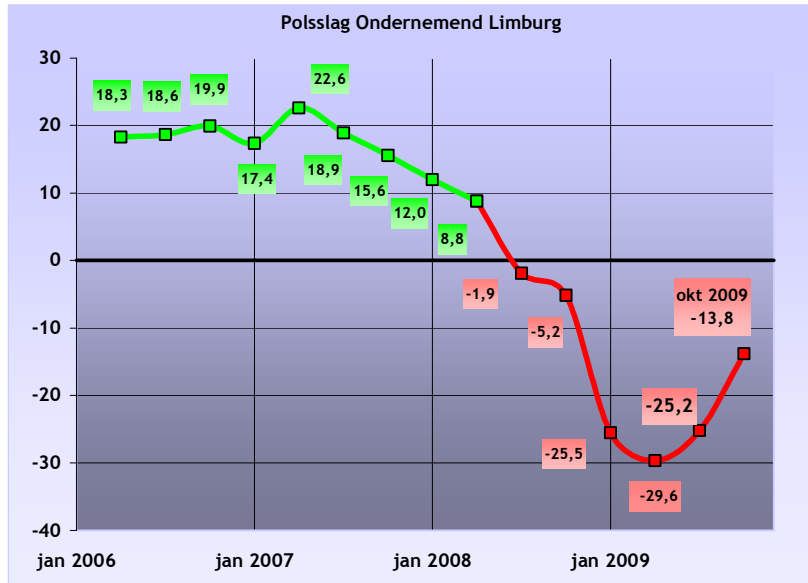
De POL geeft in oktober 2009 een score aan van -13,8. Dit is een belangrijke verbetering tov het vorige kwartaal, toen stond de POL nog op -25,2. De POL maakt dan ook een sprong voorwaarts van 11,14 punten. Deze positieve evaluatie is zelfs substantieel beter dan de verwachtingen die de Limburgse ondernemers en bedrijven hadden bij de vorige bevraging. Toen werd er voorzichtig voorspeld dat de POL zou evolueren naar -22,7.

Deze cijfers lijken dan ook te bevestigen dat de Limburgse bedrijven steeds minder pessimistisch gestemd zijn en er steeds meer vertrouwen in hebben dat het dieptepunt van de crisis werd bereikt. Toch moet hierbij gezegd worden dat de POL nog steeds negatief blijft. En dat er dus met andere woorden, nog steeds méér ondernemers negatief dan wel positief gestemd zijn over de stand van zaken in de Limburgse economie.

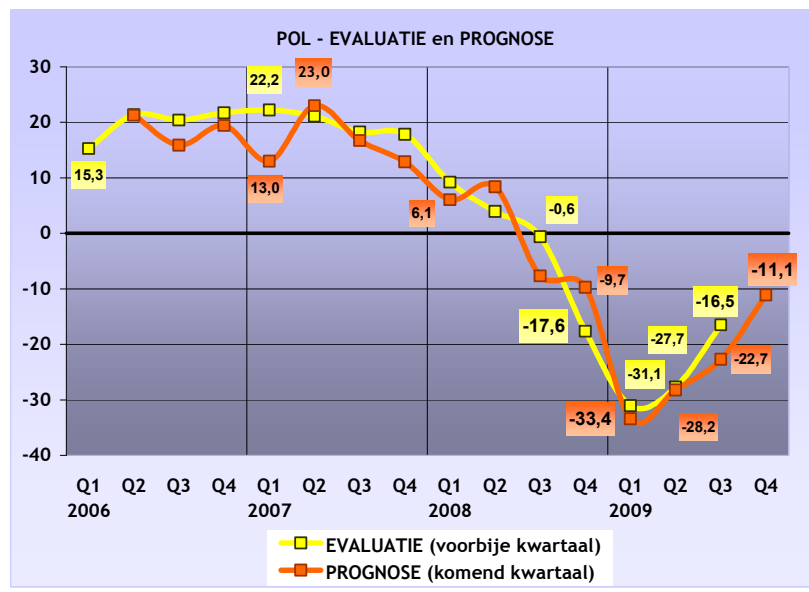
De vraag is uiteraard of deze goede evolutie zich nu zal doorzetten of dat we enkel een korte opflakking ervaren, en dat het voor de bedrijven eerder om een 'voorraadcorrectie' dan wel om een effectieve verbetering gaat.

De goede evolutie in de POL wordt vooral veroorzaakt door een gestegen marktvraag. Het POL-cijfer voor de marktvraag stijgt van -43,2 naar -25,5 (+17,7 punten). Voor de bedrijven is dit een zeer belangrijk signaal. De komende maanden zal het consumenten- en economisch vertrouwen immers in belangrijke mate de economische verbetering gaan bepalen. Ook het niveau van de investerings maken een

sprong voorwaarts en evolueren van -19,3 naar -7,1 (+12,2 punten). De Limburgse bedrijven blijven dus geloven dat, in tijde van crisis, stilstaan achteruitgaan is. Nu de economie zich zeer voorzichtig herstelt, investeren de bedrijven ook om de crisis verder het hoofd te bieden of zelfs van de crisis een opportuniteit te maken.

Ook de prognoses voor het komende kwartaal houden de POL in stijgende lijn. De algemene POL zal na het vierde kwartaal volgens de Limburgse ondernemers op -11,1 staan.

Analyse op basis van sectoren

Een analyse op basis van sectoren leert ons dat vooral de groothandel en dienstensector het minst negatief gestemd zijn. Ze gaan beiden met bijna 20 punten vooruit en komen op een POL-cijfer van respectievelijk -7,1 en -7,3. Ze steken daarbij de detailhandel voorbij. Die sector was het vorige kwartaal nog het minst negatief, maar gaat nu nog slechts 2 punten vooruit en eindigt op een POL van -13,5. De productie blijft achteraan hinken met een POL van -25,3. Die sector is dus duidelijk nog de klappen van de crisis aan het incasseren.

De bouw schommelt rond het algemeen gemiddelde met een POL van -12,8. Wat echter wel opvalt binnen die sector is dat de tewerkstelling op een (voorzichtig) positief cijfer eindigt: 1,2. Andere

onderzoeken wezen al uit dat er relatief weinig ontslagen vallen binnen de bouwsector. Die sector weet dan ook hoe moeilijk het is en blijft om goed personeel te vinden en wil dan ook klaar staan met voldoende medewerkers in geval de economie zich herstelt.

Hetzelfde zien we trouwens ook bij de groothandel. Ook daar verschijnt één van de eerste positieve POL-cijfers voor de tewerkstelling (1,3).

Bij een analyse van de *prognoses* blijkt ook weer de productie het minst positief, met een verwachting van een POL-cijfer van -21,7. De groothandel is dan weer het meest positief gestemd voor Q4 en verwacht een positieve POL van 1,4.

Analyse op basis van grootte bedrijf

Wat vertelt ons een analyse op basis van de grootte van de bedrijven?

Net zoals bij de vorige bevraging zijn toch weer de kleinste bedrijven (minder dan 5 werknemers) het meest positief gestemd. Met een POL van -1,5 komt deze groep dan ook bijna uit de rode cijfers. Vanaf dan is de algemene tendens dat hoe groter het bedrijf, hoe meer negativisme. Alle bedrijven maken wél vooruitgang. De grootste sprong is te vinden bij de middelgrote bedrijven (20 tot 49 werknemers) die van -32,8 naar -17,0 evolueren.

De kleinste bedrijven gaan dan ook goed vooruit over alle meetpunten (omzet, marktvaag, tewerkstelling, investeringen). Enkel het cijfer voor de *winstmarge* blijft diep in het rood zitten (-25,0). Die winstmarge blijft trouwens voor alle groepen een probleem. Meest opvallende *omzetstijging* is te vinden bij de bedrijven van 10-19 werknemers met een sprong van -23,2 naar een + 8,7.

Degelijke relancemaatregelen blijven broodnodig

Naar aanleiding van de begrotingsbesprekingen riep UNIZO al op om zeker aandacht te blijven hebben voor degelijke relancemaatregelen. De cijfers van deze POL bevestigen deze bezorgdheid dan ook.

“Er zijn wel relancemaatregelen voorzien en ook de zelfstandigenpensioenen stijgen. Bovendien bevestigde de regering KMO's als “het kloppend hart van de economie. Maar toch betalen ook de werkgevers mee voor deze besparingen,” waarschuwde UNIZO-topman Karel Van Eetvelt. Hij verwees hiermee onder meer naar de gedaalde aftrekbaarheid van de brandstof in de vennootschapsbelasting, de verhoogde patronale bijdrage aan de brugpensioenen en het doorsluizen van de reserves van fondsen die opgebouwd zijn met patronale bijdragen, naar de begroting. Bovendien is overdreven optimisme ongepast: “elke euro die we nu niet besparen, moeten we de komende jaren vinden, plus intrest. De sense of urgency ebt samen met de crisis weg, zonder radicale koerswijziging. We dreigen dit momentum te missen. Dat zal ons de komende jaren veel geld kosten.”